

УДК 351:338.432

DOI <https://doi.org/10.32782/pdu.2021.4.24>

Р. М. Солошенко

здобувач наукового ступеня кандидата наук

КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТРАНСФОРМАЦІЄЮ АГРАРНОГО СЕКТОРУ

У статті досліджено концептуальні підходи та механізми публічного управління трансформацією аграрного сектору, що є ключовою складовою забезпечення його стійкості та конкурентоспроможності в умовах глобальних викликів. Враховуючи важливу роль аграрного сектору для національних економік, особливо з точки зору продовольчої безпеки, експортного потенціалу та зайнятості населення, трансформація цієї галузі є критично необхідною для забезпечення її адаптації до таких змін, як глобалізація, зміна клімату, цифровізація та розвиток нових технологій. Теоретичні засади публічного управління трансформацією аграрного сектору базуються на інституціональній теорії, теорії регуляторної політики та концепції сталого розвитку. Ці підходи дозволяють визначити основні механізми державного регулювання, фінансової підтримки та інституційної взаємодії, що необхідні для ефективного управління змінами в аграрній сфері. У статті детально розглянуто регуляторні механізми, такі як аграрні реформи, стандартизація продукції та екологічне регулювання, які забезпечують правові рамки для розвитку галузі. Також проаналізовано фінансові механізми, включно із субсидіями, пільговим кредитуванням та грантовими програмами, що сприяють інвестиціям у модернізацію та інновації. Особлива увага приділяється стратегічним напрямкам державної політики, які охоплюють підтримку інновацій, розвиток малого і середнього бізнесу, стимулювання експорту, модернізацію інфраструктури та екологічну стійкість. У статті також розкрито вплив міжнародних факторів, таких як торговельні угоди, кліматичні зобов'язання та міжнародна фінансова підтримка, на процеси трансформації аграрного сектору. На основі проведеного дослідження зроблено висновки щодо необхідності системного підходу до управління трансформацією аграрного сектору, який би інтегрував внутрішні ресурси та міжнародний досвід, спрямовуючи зусилля на забезпечення його сталого розвитку. Окремо зазначено, що державна підтримка має бути спрямована не тільки на великі аграрні підприємства, але й на малі та середні фермерські господарства, які є основою сільського господарства у багатьох країнах. Підтримка кооперації, розвиток підприємницьких навичок і доступ до сучасних технологій є критично важливими для підвищення їхньої конкурентоспроможності. У цьому контексті важливо впроваджувати освітні програми для фермерів, що допоможуть адаптуватися до сучасних ринкових вимог та технологічних змін.

Ключові слова: трансформація аграрного сектору, публічне управління, інновації, регуляторні механізми, сталий розвиток, міжнародна торгівля, фінансова підтримка, екологічна стійкість, інфраструктурна модернізація.

Постановка проблеми. Аграрний сектор є ключовим елементом національних економік багатьох країн, забезпечуючи не лише продовольчу безпеку, але й істотно впливаючи на макроекономічні показники, такі як валовий внутрішній продукт (ВВП), зовнішньоекономічна торгівля та зайнятість населення, особливо у сільській місцевості. У сучасних умовах, коли світова економіка стикається з масштабними

викликами, такими як глобальні зміни клімату, стрімка урбанізація, демографічні зміни, розвиток цифрових технологій та лібералізація світових ринків, питання ефективного управління трансформацією аграрного сектору стає одним із найважливіших для країн, що мають потужний аграрний потенціал. Ці зміни потребують не лише економічних і технологічних адаптацій, але й глибокого реформування управлінських підходів на національному та глобальному рівнях. Ефективна тран-

сформація аграрного сектору повинна враховувати широкий спектр факторів: від розвитку інноваційних технологій до адаптації до зміни клімату та раціонального використання природних ресурсів. Саме в цьому контексті держава відіграє важливу роль як регулятор, координатор та ініціатор змін через запровадження сучасних механізмів публічного управління. Проте, трансформація аграрного сектору не може бути успішною без активного втручання з боку публічного управління. Це обумовлюється тим, що сільське господарство зазнає постійних впливів зовнішнього середовища, як-от коливання на світових ринках, нестабільні кліматичні умови, нерівний доступ до фінансування та технологій. Тому роль держави полягає у створенні сприятливого середовища для функціонування аграрного сектору та його адаптації до нових умов, що передбачає не лише нормативно-правове забезпечення, але й фінансову підтримку, стимулювання інновацій та забезпечення сталого розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Важливий внесок у дослідження проблем інноваційного розвитку соціально-економічних систем із збереженням екології та охороною навколишнього середовища зробили такі вітчизняні вчені, як О. Бондар, Б. Буркінський, Т. Галушкіна, В. Реутов, І. Гайдуцький, К. Костецька, Л. Мельник, О. Кубатко, П. Саблук, О. Ходаківська та інші, чий науковий досягнення мають велике теоретичне і практичне значення.

Метою статті є дослідження та концептуалізація механізмів публічного управління трансформацією аграрного сектору, що дозволить забезпечити його ефективний розвиток в умовах глобальних змін.

Виклад основного матеріалу. Теоретичні основи публічного управління трансформацією аграрного сектору базуються на кількох ключових концепціях та теоріях, які допомагають зрозуміти складні процеси взаємодії державних інститутів, ринкових механізмів та соціальних інтересів у контексті управління сільським господарством. Основні теоретичні підходи до публічного управління у цій сфері включають інституціональну теорію, тео-

рію регуляторної політики, концепцію сталого розвитку та інноваційні моделі управління.

Інституціональна теорія вважається основою для розуміння процесу публічного управління аграрним сектором. Вона акцентує увагу на важливості інституцій – державних органів, правил, норм і традицій, що визначають поведінку учасників ринку. Інституції формують «рамки» для регулювання відносин між державою, сільськогосподарськими виробниками та споживачами. У межах цієї теорії механізми публічного управління в аграрному секторі розглядаються як частина ширшого інституційного середовища, де держава відіграє роль арбітра та гаранта забезпечення справедливих умов функціонування ринків.

Аграрний сектор, особливо в умовах трансформації, потребує спеціалізованих інституційних механізмів для підтримки конкурентоспроможності, екологічної відповідальності та соціальної стабільності. Це можуть бути різні державні агентства, що займаються регулюванням землекористування, контролем за дотриманням екологічних норм або забезпеченням доступу до кредитних ресурсів для фермерів. Інституціональна теорія допомагає пояснити, як ці організації мають функціонувати для досягнення цілей сталого розвитку [1].

Теорія регуляторної політики розглядає механізми впливу держави на аграрний сектор через створення та впровадження законодавчих норм, стандартів та правил. Це включає регулювання аграрних ринків, контролювання якості та безпеки продукції, забезпечення захисту прав землевласників та стимулювання інновацій. В основі цієї теорії лежить припущення, що держава може забезпечувати баланс між інтересами різних сторін – виробників, споживачів та суспільства в цілому.

У межах регуляторної політики важливе значення мають такі інструменти, як податкове стимулювання, державні субсидії та дотації, контроль за ціновою політикою на аграрних ринках. Особливо актуальною є підтримка екологічно відповідальних практик, таких як впровадження «зелених» технологій у сільському госпо-

дарстві або регулювання використання пестицидів та хімікатів. Теорія регуляторної політики пояснює, як держава може за допомогою нормативних актів впливати на поведінку учасників ринку та сприяти сталому розвитку аграрного сектору.

Концепція сталого розвитку є фундаментом для розробки політики трансформації аграрного сектору. Вона полягає у необхідності збалансованого розвитку економічних, екологічних та соціальних аспектів сільського господарства, що забезпечує довгострокову стійкість галузі. Ця концепція передбачає, що економічний ріст не повинен бути досягнутий за рахунок виснаження природних ресурсів або порушення соціальної стабільності.

З позицій сталого розвитку, публічне управління повинно бути спрямоване на забезпечення ефективного використання природних ресурсів, мінімізацію впливу на довкілля, захист інтересів сільського населення та підтримку сталого економічного зростання. Це включає розробку державних програм зі збереження водних та земельних ресурсів, стимулювання органічного сільського господарства, підтримку біорізноманіття та впровадження технологій, що зменшують викиди парникових газів [2].

У сучасних умовах цифровізації та технологічних змін важливим стає застосування інноваційних моделей управління у трансформації аграрного сектору. Це включає впровадження цифрових технологій, таких як автоматизація процесів, використання великих даних (Big Data), штучного інтелекту, Інтернету речей (IoT) для оптимізації виробництва та управління ресурсами. Інноваційні моделі управління також передбачають нові підходи до фінансування аграрних проєктів, зокрема через краудфандинг, агротехнічні стартапи та фінансові платформи.

Інноваційні механізми публічного управління сприяють підвищенню продуктивності аграрного сектору, зменшенню залежності від кліматичних умов та покращенню доступу до ринкової інформації. Держава може підтримувати ці процеси через створення спеціальних програм, які стимулюють впровадження інновацій, наукові дослідження та розробки, а також

співпрацю з приватним сектором для розбудови сучасної інфраструктури в сільській місцевості.

Теоретичні підходи до публічного управління трансформацією аграрного сектору тісно взаємопов'язані. Інституціональна теорія пояснює, як створюються умови для ефективної взаємодії учасників ринку, тоді як теорія регуляторної політики визначає конкретні механізми впливу держави на сільське господарство через закони та нормативні акти. Концепція сталого розвитку встановлює орієнтири для досягнення екологічної стійкості, а інноваційні моделі управління пропонують нові шляхи підвищення ефективності та конкурентоспроможності аграрного сектору [3].

Ефективне публічне управління аграрним сектором, з урахуванням теоретичних підходів, дозволяє створити сприятливе середовище для інновацій, стійкого економічного зростання та забезпечення продовольчої безпеки в умовах глобальних викликів.

Механізми публічного управління трансформацією аграрного сектору являють собою сукупність інструментів, заходів та політик, що застосовуються державою для ефективної адаптації аграрної сфери до нових викликів і умов. Вони охоплюють як регуляторні, фінансові, так і інституційні механізми, кожен з яких спрямований на різні аспекти управління аграрним сектором: підвищення його продуктивності, зменшення екологічного навантаження, підтримку інновацій та соціальних стандартів.

1. Регуляторні механізми. Регуляторні механізми є основою публічного управління трансформацією аграрного сектору, оскільки через них держава встановлює правові рамки та умови для функціонування галузі. Вони включають законодавче регулювання, стандартизацію, сертифікацію та забезпечення відповідності вимогам екологічної безпеки.

1.1 Законодавча підтримка аграрних реформ. Одним із найважливіших регуляторних механізмів є розробка та впровадження законодавчих актів, які регулюють діяльність аграрного сектору. Це можуть бути закони, що стосуються земельної реформи, поліпшення доступу фермерів до ринку, розвитку сільсько-

господарської кооперації та забезпечення прав на землю. Наприклад, впровадження земельної реформи дозволяє більш ефективно використовувати земельні ресурси, сприяє розвитку малих і середніх фермерських господарств, а також забезпечує прозорість і стабільність в управлінні земельними відносинами.

1.2 Стандартизація та сертифікація. Важливим аспектом є впровадження стандартів якості та безпеки сільськогосподарської продукції відповідно до міжнародних вимог. Це дозволяє підвищити конкурентоспроможність вітчизняної продукції на зовнішніх ринках і забезпечити споживачам безпечну продукцію. Наприклад, відповідність стандартам GlobalG.A.P. або органічної сертифікації відкриває можливість для експорту до країн ЄС і підвищує екологічну відповідальність виробників.

1.3 Екологічне регулювання. У контексті змін клімату все більшу роль відіграє регуляція екологічних аспектів аграрної діяльності. Держава впроваджує екологічні стандарти та правила, що сприяють зменшенню використання шкідливих хімікатів, оптимізації водних і земельних ресурсів, зниженню викидів парникових газів. Уряди можуть впроваджувати програми, які фінансово підтримують впровадження «зелених» технологій і практик сільськогосподарського виробництва, таких як органічне землеробство або агролісомеліорація [4].

2. Фінансові механізми. Фінансові механізми включають різноманітні інструменти державної підтримки, спрямовані на забезпечення доступу до фінансових ресурсів, стимулювання інновацій та покращення матеріально-технічної бази аграрних підприємств. Основними інструментами фінансової підтримки є субсидії, пільгове кредитування та інвестиційні програми.

2.1 Субсидії та дотації. Субсидії є важливим інструментом державної підтримки аграрного сектору. Вони можуть спрямовуватися на різні цілі, включаючи модернізацію виробничих потужностей, впровадження інноваційних технологій, розвиток малих фермерських господарств або підтримку екологічних ініціатив. Наприклад, дотації на органічне землеробство стимулюють фермерів переходити до більш

стійких форм господарювання, що сприяє збереженню родючості ґрунтів і біорізноманіття.

2.2 Пільгове кредитування. Фінансова підтримка аграрного сектору також здійснюється через надання пільгових кредитів. Це дозволяє фермерам отримувати довгострокові кредити під низькі відсотки для інвестування в інфраструктуру, закупівлю нової техніки та обладнання, впровадження інновацій або розширення земельного банку. У багатьох країнах діють спеціалізовані державні програми, такі як «Програма підтримки сільськогосподарського кредитування», які допомагають фермерам знижувати вартість фінансування та покращувати доступ до капіталу.

2.3 Інвестиційні програми та гранти. Держава також може сприяти залученню інвестицій у аграрний сектор через різні інвестиційні програми або надання грантів. Ці програми можуть бути спрямовані на розвиток інфраструктури, підтримку технологічних інновацій або розвиток сільських територій. Наприклад, міжнародні організації, такі як Європейський інвестиційний банк, пропонують фінансові програми для підтримки стійкого розвитку аграрного сектору в різних країнах.

3. Інституційні механізми. Інституційні механізми спрямовані на підвищення координації між різними рівнями управління та організаціями, що займаються регулюванням аграрного сектору. Ефективна координація між національними та місцевими органами влади, приватним сектором, громадськими організаціями та міжнародними інституціями є ключовим елементом успішної трансформації [5].

3.1 Державні установи та агенції. Важливу роль у публічному управлінні аграрним сектором відіграють спеціалізовані державні органи, такі як міністерства сільськогосподарства, агентства з питань безпеки харчових продуктів або установи з питань регулювання ринку землі. Ці організації займаються розробкою і впровадженням державної політики, координують виконання програм та здійснюють контроль за дотриманням законодавства у сфері сільськогосподарства. Наприклад, агентства з регулювання продоволь-

чих стандартів відповідають за перевірку якості продукції та її відповідність вимогам міжнародних ринків.

3.2 Партнерства між державою та приватним сектором. Для підвищення ефективності трансформації аграрного сектору важливими є партнерства між державою та приватними підприємствами. Це може включати спільні програми з розвитку інфраструктури, інноваційних технологій або підвищення кваліфікації працівників. Наприклад, у деяких країнах впроваджуються державно-приватні партнерства (PPP), спрямовані на розвиток зрошувальних систем або модернізацію логістичних ланцюгів постачання.

3.3 Міжнародні організації та співпраця. Інституційні механізми також охоплюють співпрацю з міжнародними організаціями, такими як Продовольча і сільськогосподарська організація ООН (FAO) або Світова організація торгівлі (СОТ). Ці організації надають технічну та фінансову допомогу країнам, що розвиваються, сприяють гармонізації регуляторних норм і стандартів, а також підтримують ініціативи зі сталого розвитку сільського господарства [6].

Ефективна трансформація аграрного сектору можлива лише за умови гармонійної взаємодії всіх трьох механізмів – регуляторних, фінансових та інституційних. Держава повинна забезпечити законодавче регулювання та впровадження стандартів, які стимулюватимуть інновації, надавати фінансову підтримку для модернізації виробництва та залучати різні інституції для координації зусиль на всіх рівнях управління.

Стратегічні напрямки державної політики щодо трансформації аграрного сектору відіграють ключову роль у забезпеченні сталого розвитку, конкурентоспроможності та адаптації до нових викликів глобальної економіки. Ефективна державна політика повинна охоплювати широкий спектр питань, включаючи економічні, соціальні та екологічні аспекти. Основні стратегічні напрямки включають стимулювання інновацій, підтримку малого та середнього бізнесу, розвиток експорту, модернізацію інфраструктури, екологічну стійкість та соціальний розвиток сільських територій.

Один із ключових напрямків державної політики – це стимулювання інновацій в аграрному секторі. Інноваційні технології, такі як цифрове землеробство, використання великих даних (Big Data), автоматизація, дрони та штучний інтелект, значно підвищують продуктивність і стійкість сільського господарства.

Державна політика щодо трансформації аграрного сектору повинна охоплювати комплексний підхід, що враховує економічні, соціальні та екологічні аспекти. Стратегічні напрями, такі як стимулювання інновацій, підтримка малих фермерських господарств, розвиток експорту, екологічна стійкість та соціальний розвиток, є ключовими для забезпечення стійкого і конкурентоспроможного аграрного сектору. Ефективна реалізація цих напрямків сприятиме підвищенню продуктивності, якості життя у сільських регіонах та інтеграції аграрного сектору у глобальну економіку [7].

Вплив міжнародних факторів на трансформацію аграрного сектору є суттєвим, оскільки сільське господарство тісно пов'язане з глобальними процесами, такими як зміна клімату, інтеграція у світові ринки, міжнародні торговельні угоди та зобов'язання щодо екологічної стійкості. Міжнародна економічна, політична і природоохоронна співпраця, а також вплив глобальних тенденцій мають визначальне значення для національних аграрних стратегій, особливо для країн, чий аграрний сектор значно залучений до міжнародної торгівлі.

Перш за все, важливу роль відіграє міжнародна торгівля. Світова організація торгівлі (СОТ) встановлює правила, які регулюють торгівлю аграрними продуктами між країнами, що суттєво впливає на експортний потенціал. Для країн, аграрний сектор яких орієнтований на зовнішні ринки, критичним є дотримання міжнародних стандартів якості та безпеки продукції, таких як стандарти ЄС або інших розвинених ринків. Міжнародні торговельні угоди також створюють можливості для зниження тарифів і бар'єрів на експорт, але водночас ставлять вимоги щодо дотримання високих стандартів якості та екологічної безпеки. Гармонізація регуляторних

норм і вимог із міжнародними стандартами є необхідною умовою для підвищення конкурентоспроможності аграрної продукції на світових ринках. Наприклад, угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом відкрила нові ринки для українських аграріїв, проте потребувала суттєвих змін у регулюванні якості продукції, що змусило аграрний сектор адаптуватися до нових вимог.

Інший важливий міжнародний фактор – це зміна клімату, яка вимагає тісної міжнародної координації щодо екологічної стійкості аграрних систем. Кліматичні угоди, такі як Паризька кліматична угода, ставлять перед країнами конкретні зобов'язання зі скорочення викидів парникових газів та адаптації до кліматичних змін. Аграрний сектор є одним із найбільших джерел викидів парникових газів, тому на міжнародному рівні активно розробляються ініціативи щодо скорочення впливу сільського господарства на клімат. Держави впроваджують політику, спрямовану на підтримку аграріїв у переході до екологічно чистих технологій, розвитку органічного землеробства, зниження використання хімічних добрив та раціоналізацію використання водних ресурсів. Водночас міжнародні екологічні організації надають технічну та фінансову допомогу країнам для впровадження цих практик.

Міжнародні фінансові організації також впливають на трансформацію аграрного сектору. Наприклад, Світовий банк, Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) та інші установи надають кредити та інвестиції для розвитку сільського господарства, модернізації інфраструктури та впровадження інновацій. Такі фінансові програми сприяють розвитку аграрної сфери, особливо в країнах з перехідною економікою, де необхідно розвивати технологічну базу для підвищення продуктивності та якості виробництва. Залучення міжнародних інвестицій не тільки допомагає поліпшити матеріально-технічну базу, але й сприяє розвитку нових технологій, таких як точне землеробство та автоматизація процесів.

Також важливим міжнародним фактором є міжнародні організації, які займаються питаннями продовольчої безпеки

та сталого розвитку, такі як Продовольча і сільськогосподарська організація ООН (FAO). Ці організації надають країнам рекомендації щодо адаптації аграрного сектору до глобальних викликів, таких як зростання населення, дефіцит продовольства та зміни клімату. FAO і подібні організації здійснюють моніторинг світових тенденцій у продовольчій безпеці та пропонують країнам стратегії для забезпечення стійкого аграрного розвитку.

Насамкінець, міжнародна співпраця у рамках регіональних об'єднань також відіграє важливу роль. Країни, що входять до таких регіональних організацій, як Європейський Союз, можуть розраховувати на підтримку спільних програм розвитку аграрного сектору, таких як Спільна аграрна політика (CAP) ЄС. Це дозволяє не лише отримувати фінансову допомогу, але й інтегрувати свої аграрні ринки в загальноєвропейську систему, що значно підвищує стабільність та конкурентоспроможність на глобальному рівні.

Отже, міжнародні фактори мають значний вплив на трансформацію аграрного сектору. Торгівельні угоди, екологічні зобов'язання, фінансова підтримка та співпраця з міжнародними організаціями допомагають країнам адаптувати свої аграрні системи до нових викликів глобалізації, зміни клімату та зростання попиту на продовольство. Для ефективної трансформації держави повинні враховувати ці міжнародні впливи, інтегруючи їх у національні стратегії розвитку аграрного сектору.

Висновки. Трансформація аграрного сектору є ключовим елементом забезпечення його стійкості, конкурентоспроможності та адаптації до сучасних викликів, таких як глобалізація, зміна клімату та технологічний прогрес. Основним завданням державної політики в цьому контексті є створення ефективних механізмів публічного управління, які враховують економічні, екологічні та соціальні аспекти розвитку сільського господарства. Регуляторні, фінансові та інституційні механізми повинні діяти у взаємозв'язку, забезпечуючи стимулювання інновацій, підвищення продуктивності, екологічну стійкість та соціальний розвиток сільських територій. Особлива увага має бути приділена

розвитку малого та середнього бізнесу, модернізації інфраструктури, стимулюванню експорту та впровадженню інноваційних технологій. Міжнародні фактори відіграють важливу роль у трансформації аграрного сектору, впливаючи через торговельні угоди, фінансову підтримку, екологічні стандарти та міжнародну співпрацю. Державна політика повинна бути орієнтована на адаптацію до глобальних змін та ефективну інтеграцію аграрного сектору в міжнародні економічні процеси. Загалом, стратегічне управління трансформацією аграрного сектору потребує системного підходу, що поєднує як внутрішні ресурси, так і міжнародний досвід для забезпечення довгострокової стійкості і розвитку.

Список використаної літератури:

1. Щуревич Л.М. Інноваційні перспективи в розвитку аграрного сектору в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2018. №10. С. 101-105.
2. Котух К. Удосконалення принципів державного регулювання аграрної сфери. Підприємництво, господарство і право. 2015. № 9. С. 32-35.
3. Лузан Ю.Я. Організаційно-економічний механізм забезпечення розвитку агропромислового виробництва України [Текст]: автореф. дис. д-ра екон. наук: спец. 08.00.03 / Ю. Я. Лузан ; ННЦ Ін-т аграр. економіки УААН. К., 2010. 37 с.
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року» від 03.03.2021 р. №179. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-nacionalnoyi-eko-a179>
5. Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2022 року: проект. URL: <http://minagro.gov.ua/node/16822>
6. Макаренко П.М. Формування інституційної системи державної підтримки аграрного сектора України. *Держава та регіони*. 2009. № 2. С. 109-112.
7. Ходаківська О. В. Екологізація аграрного виробництва: сучасні виклики та перспективи розвитку. *Економіка АПК*. 2015. № 5. С. 43-47.

Soloshenko R. M. Conceptualization of mechanisms of public management of agricultural sector transformation

The article examines conceptual approaches and mechanisms of public management of the transformation of the agrarian sector, which is a key component of ensuring its sustainability and competitiveness in the face of global challenges. Given the important role of the agricultural sector for national economies, especially in terms of food security, export potential and employment of the population, the transformation of this sector is critically necessary to ensure its adaptation to changes such as globalization, climate change, digitization and the development of new technologies. The theoretical principles of public management of the transformation of the agricultural sector are based on the institutional theory, the theory of regulatory policy and the concept of sustainable development. These approaches make it possible to determine the main mechanisms of state regulation, financial support and institutional interaction, which are necessary for effective management of changes in the agrarian sphere. The article examines in detail the regulatory mechanisms, such as agrarian reforms, product standardization, and environmental regulation, which provide a legal framework for the development of the industry. Also analyzed are financial mechanisms, including subsidies, preferential lending and grant programs that promote investment in modernization and innovation. Special attention is paid to strategic areas of state policy, which include innovation support, small and medium business development, export promotion, infrastructure modernization, and environmental sustainability. The article also reveals the influence of international factors, such as trade agreements, climate commitments and international financial support, on the transformation processes of the agricultural sector. On the basis of the conducted research, conclusions were drawn regarding the need for a systematic approach to managing the transformation of the agrarian sector, which would integrate internal resources and international experience, directing efforts to ensure its sustainable development. It is specifically stated that state support should be directed not only to large agricultural enterprises, but also to small and medium-sized farms, which are the basis of agriculture in many countries. Support for cooperation, development of entrepreneurial skills and access to modern technologies are critical to increase their competitiveness. In this context, it is important to implement educational programs for farmers that will help them adapt to modern market demands and technological changes.

Key words: transformation of the agricultural sector, public administration, innovations, regulatory mechanisms, sustainable development, international trade, financial support, environmental sustainability, infrastructural modernization.